

Postanowienie z dnia 10 maja 2006 r.

III SO 11/06

Niedopuszczalna jest skarga kasacyjna od wyroku Sądu Najwyższego wydanego na podstawie art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058 ze zm.) po rozpoznaniu wniosku Ministra Sprawiedliwości o uchylenie uchwały organu samorządu adwokackiego.

Sędzia SN Krystyna Bednarczyk.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 maja 2006 r. sprawy ze skargi Ministra Sprawiedliwości na uchwałę Naczelnej Rady Adwokackiej w przedmiocie pobierania składek i opłat od osób ubiegających się o wpis na listę adwokatów, na skutek skargi kasacyjnej Naczelnej Rady Adwokackiej od wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 r. [...]

o d r z u c i ł skargę kasacyjną.

U z a s a d n i e n i e

Naczelna Rada Adwokacka wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 r. [...]. Wyrokiem tym Sąd Najwyższy po rozpoznaniu skargi Ministra Sprawiedliwości na uchwałę Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie pobierania składek i opłat od osób ubiegających się o wpis na listę adwokatów uchylił zaskarżoną uchwałę. Jako podstawę skargi kasacyjnej wskazano naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię przepisów art. 14 ust. 2, art. 40 pkt 7 i art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058 ze zm.), a jako podstawę dopuszczalności skargi kasacyjnej powołano przepisy art. 176 ust. 1, art. 77 ust. 2 oraz art. 78 Konstytucji RP. W uzasadnieniu tej ostatniej podstawy podniesiono, że zgodnie z zasadami określonymi w powołanych przepisach Konstytucji każdemu służy zaskarżenie rozstrzygnięć wydanych w pierwszej instancji, a postępowanie sądowe jest dwuin-

stancyjne. W skardze został zawarty wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uzasadniony istnieniem wymagającego rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego.

Oceniając dopuszczalność skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powołanie się na przepis art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wskazuje na to, iż wnoszący skargę uważa, że wyrok Sądu Najwyższego podlega zaskarżeniu w trybie określonym przepisami Kodeksu postępowania cywilnego w drodze skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398¹ § 1 k.p.c. Przepis ten stanowi, że od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie, strona, Prokurator Generalny lub Rzecznik Praw Obywatelskich może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. Instytucja skargi kasacyjnej przewidziana jest tylko do zaskarżenia prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji wydanych w postępowaniu cywilnym. Orzeczenia Sądu Najwyższego wydawane nie tylko w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej, lecz także inne kończące postępowanie w sprawie, nie podlegają zaskarżeniu w drodze skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy orzeka zawsze w ostatniej instancji i nie jest dopuszczalne wnoszenie jakichkolwiek środków odwoławczych od jego orzeczeń. Wyrok Sądu Najwyższego, którego dotyczy skarga, nie został wydany w postępowaniu cywilnym lecz Sąd Najwyższy orzekał wykonując czynności określone w innych ustawach (art. 183 ust. 2 Konstytucji RP). Podstawę prawną orzekania stanowił przepis art. 14 Prawa o adwokaturze, który stanowi w ust. 1, że Minister Sprawiedliwości zwraca się do Sądu Najwyższego o uchylenie sprzecznych z prawem uchwał organów adwokatury, w terminie 6 miesięcy od daty ich doręczenia, a zgodnie z ust. 2 Sąd Najwyższy utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy lub uchyla uchwałę i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi adwokatury z ustaleniem wytycznych co do sposobu jej załatwienia. Wyrok Sądu Najwyższego uchylający uchwałę Naczelnej Rady Adwokackiej nie może być zaskarżony skargą kasacyjną, gdyż ten środek zaskarżenia nie przysługuje od tego rodzaju orzeczeń.

Powołując się na konstytucyjne zasady prawa do sądu i dwuinstancyjności postępowania sądowego skarżący nie wyjaśnia, dlaczego jego zdaniem środkiem

zaskarżenia miałyby być skarga kasacyjna określona w postępowaniu cywilnym a nie inny środek odwoławczy. W powołanych w skardze kasacyjnej przepisach Konstytucji RP nie ma mowy o skardze kasacyjnej ani o stosowaniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego do innych postępowań. Przepis art. 176 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, że postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne. W zakresie podejmowania uchwał przez samorządy zawodowe działające na podstawie art. 17 ust. 1 Konstytucji RP nie toczy się postępowanie sądowe. Ustawy regulujące działalność tych samorządów przewidują środki kontroli zgodności z prawem podejmowanych przez nie uchwał. W przypadku uchwał samorządu adwokackiego narzędziem takiej kontroli jest skarga Ministra Sprawiedliwości do Sądu Najwyższego. Orzeczenie Sądu Najwyższego nie dotyczy dochodzenia przez obywatela naruszenia wolności i praw, co do którego przepis art. 77 ust. 2 Konstytucji RP nie pozwala na zamknięcie drogi sądowej. Nie jest też orzeczeniem wydanym w pierwszej instancji dotyczącym stron, którym przepis art. 78 Konstytucji RP gwarantuje prawo do zaskarżenia orzeczenia lub decyzji. Powołane w skardze przepisy nie dają podstawy prawnej do zaskarżenia wyroku Sądu Najwyższego. W konsekwencji niedopuszczalna jest skarga kasacyjna od wyroku Sądu Najwyższego wydanego na podstawie art. 14 ust. 2 Prawa o advokaturze po rozpoznaniu wniosku Ministra Sprawiedliwości o uchylenie uchwały samorządu adwokackiego.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną.

=====